

עמ"ת 31046/08/14 - מדינת ישראל נגד מונגד סולטאן

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ת 31046-08-14 מדינת ישראל נ' סולטאן (עציר)
:

בפני	כב' השופטת מיכל ברנט
העוררת	מדינת ישראל
נגד	
המשיב	מונגד סולטאן (עציר)

נוכחים: ב"כ העוררת עו"ד אורית קליינפלד ומתמחה מר בועז כהן

ב"כ המשיב עו"ד איהב ג'לג'ולי

המשיב הובא על ידי שב"ס.

החלטה

כללי

1. כנגד המשיב הוגש ביום 15.6.14 כתב אישום המייחס לו ארבעה אישומים של סחר בסמים מסוכנים בצוותא עם אחרים, עבירה לפי סעיף 13 בצירוף סעיף 19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.
2. המשיב יליד 1986 ולחובתו הרשעה קודמת בעבירות אלימות במשפחה משנת 2009. כמו כן הובא לידיעתי כי בימים אלה עתיד להיות מוגש נגדו כתב אישום נוסף בגין עבירות סחר בסם מסוכן מסוג "נייס גיא".
3. מכתב האישום עולה כי במועדים 25.3.14, 28.3.14, 30.3.14 ו-6.4.14 המשיב, בצוותא עם אחרים, מכר לסוכנת סמויה סם מסוכן מסוג חשיש במשקל כולל של כ-61.7 גרם בתמורה ל-2,200 ₪ וכן 0.6343 גרם של סם מסוכן מסוג קוקאין בתמורה ל-400 ₪.
4. בד בבד עם כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדו, וצוין כי המעורבים האחרים המוזכרים בכתב האישום נעצרו.

5. בית משפט השלום בפתח תקווה האריך מעת לעת את מעצרו של המשיב והפנה אותו לקבלת תסקיר שירות המבחן על מנת לבחון את אפשרות שילובו בהליך גמילה. ביום 20.8.14 הורתה כב' הש' חנה שניצר-זאגא על שחרורו של המשיב לקהילה הטיפולית "אלפטאם" בטייבה, בתנאי מעצר בית מלא ובכפוף לכללי הקהילה. כן ניתן צו פיקוח שירות המבחן למשך 6 חודשים ואימו של הנאשם מונתה כ"מפקחת כוננית" למקרים חריגים במהלך שהותו של הנאשם בקהילה. עוד נקבע, כי להבטחת תנאי השחרור יופקד על ידי המשיב סך של 2,000 ₪ במזומן ותחתם ערבות עצמית ע"ס 10,000 ₪, וערבות צד ג' ע"ס 10,000 ₪.

6. על החלטה זו נסוב הערר שלפני.

נימוקי הערר

7. מהודעת הערר עולה כי המערערת מבקשת להדגיש מחד את טיב עבירותיו של המשיב ומעורבותו העמוקה בעולם הסמים, ומאידך את העובדה שהמשיב לא השתלב עובר למעצרו בהליכי גמילה, ואף סרב להשתתף בהליכים שהוצעו לו, המוטיבציה אותה הביע הינה ראשונית בלבד ונובעת מההליך המשפטי כנגדו. כן הדגישה כי המשיב הגיע לאחת העסקאות עם בנו הקטין. לנוכח אלה לא קיימות לשיטתה נסיבות חריגות או מיוחדות (כפי שנמנו במסגרת בש"פ סוויסה) המצדיקות חריגה מהכלל ולפיו מי שעוסק בסחר בסמים דינו להיעצר עד תום ההליכים המשפטיים כנגדו.

8. בדיון בפני עמד ב"כ המשיב על כך שחלקו של המשיב בפרשיה הינו קטן ומעמדו הינו של מתווך בלבד, על כל שמעורבים אחרים בפרשיה שוחררו, כן עמד על גילו הצעיר, על עברו שאינו מכביד ועל רצונו הכן להיגמל מסמים.

תסקיר שירות המבחן

9. עיון בתסקיר שנערך בעניינו של המשיב ביום 13.7.14 מעלה כי המשיב הינו הבן השישי מתוך 8 ילדים, אביו נפטר בהיותו בן 5 שנים, ולמותו היתה השפעה רגשית וכלכלית על כלל בני המשפחה. המשיב למד אך 4 שנים, אינו יודע קרוא וכתוב ומגיל צעיר השתלב בעבודות מזדמנות, התרועע בחברה שולית וצרך סמים מסוג חשיש, "נייס גיא", ולאחרונה תאר שימוש אינטנסיבי בסמים וקושי לעמוד במסגרות תעסוקתיות. המשיב נישא בגיל 20 והתגרש מספר שנים לאחר מכן והוא אב לילד בן 4, שלהערכת שירות המבחן מהווה "עוגן רגשי משמעותי בחייו".

על רקע קושי בשל מצוקה נפשית נוכח שהותו במעצר ואיומים כלפיו מעצורים אחרים הוגדר המשיב "עצור השגחה", אולם הוא לא שיתף פעולה עם גורמי הטיפול בכלא. לשירות המבחן מסר כי כיום מבין השימוש האינטנסיבי בסמים חושף אותו למצבי סיכון ומבקש עזרה בדמות גמילה ארוכת טווח.

בשיחה עם האם עלה כי המשיב התגורר באופן לא רציף בביתה, ניסתה להשפיע על התנהלותו ולהפנותו לגמילה פיזית אולם נתקלה בסירוב מצידו.

לסיום, בשל הערכת שירות המבחן כי המשיב חווה מצוקה משמעותית בעקבות מעצרו ולנוכח בקשתו לטפל בבעיית ההתמכרות באופן משמעותי באופן שעשוי להפחית מהסיכון שבמצבו הומלץ לבחון התאמתו של המשיב לטיפול.

10. בתסקיר משלים מיום 17.8.14 ציין שירות המבחן כי המשיב עמד בל הבדיקות הנדרשות בהקהילה הטיפולית "אלפטאם" בטייבה, וכי נמצא מתאים להיקלט במסגרתם. לפיכך המליץ שירות המבחן לשחרר את המשיב לקהילה כאמור בכפוף לתנאים מגבילים שונים שפורטו בהחלטת בית המשפט הנכבד קמא.

המתווה הנורמטיבי

11. כב' הש' שהם חזר בבש"פ 5182/14 דוד סאיג נגד מדינת ישראל על הכלל שנקבע בבש"פ 1981/11 מדינת ישראל נ' סויסה (21.3.2011) (להלן: ענין סויסה), ולפיו העיתוי המתאים לטיפול גמילה הוא בשלב ריצוי העונש, אך ניתן לחרוג מכלל זה בהתקיים שלושה או שניים מהתנאים המצטברים הבאים:

א. כאשר הנאשם החל בטיפול גמילה עוד לפני שביצע את העבירה שבגינה נעצר.

ב. כאשר פוטנציאל ההצלחה של הליך הגמילה הוא גבוה.

ג. כאשר יש בהליך הגמילה כדי ליתן מענה הולם למסוכנות הנשקפת מן הנאשם.

עוד ציין כי בבש"פ 8806/13 זכאים נ' מדינת ישראל (19.1.2014), הביע את דעתו כי התנאי הראשון הינו בעל מעמד בכורה, ורק בנסיבות חריגות ומיוחדות ניתן יהיה להסתפק בהצטרבותם של שני התנאים הנוספים (וראו גם, בש"פ 8667/13 אזולאי נ' מדינת ישראל (20.1.2014); בש"פ 4114/13 אלתמימי נ' מדינת ישראל (23.6.2013)).

דין והכרעה

12. בענייננו, העורר לא החל בטיפול גמילה טרם ביצוע העבירה, ויתרה מכך הוא סרב להשתתף בטיפולים כאמור בעבר, כמו גם סירב לקבל טיפול במצוקותיו בין כתלי הכלא. בשל מצוקות אלה, החל לבחון לראשונה התנהלותו הבעייתית סביב השימוש בסמים והשלכות התמכרותו על מעורבותו השולית.

לא מצאתי בתסקיר שירות המבחן התייחסות מפורשת לפוטנציאל ההצלחה של הליך טיפולי כאמור, אלא רק למידת רצונו של המשיב לעבור תהליך כזה ולסיכוי להפחית המסוכנות הנשקפת הימנו בעתיד. עם זאת, ניתן ללמוד על סיכוייו של הליך זה מנכונות שירות המבחן לבחון את אפשרות השתלבותו של המשיב בהליך הגמילה כאמור.

אשר לאפשרות ליתן מענה הולם למסוכנותו של המשיב, התרשמתי כי יש בתנאים שנקבעו בהחלטתו של

בית המשפט קמא כדי לצמצם את מידת המסוכנות הנשקפת הימנו.

בנסיבות המתוארות, לאור חומרת העבירות המיוחסות למשיב, לא היה מקום לבחון אפשרות שליחתו לגמילה כלל.

ב בש"פ 495/11 אורן שפיר נ' מדינת ישראל, נפסק על ידי כבוד השופט ג'ובראן בהאי ליסנא:

"אמנם, הלכה היא שככלל, השלב המתאים להתחלת הליך גמילה הוא שלב ריצוי העונש ולא שלב המעצר (ראו למשל: בש"פ 3137/08 גרנובסקי נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 18.6.2008)). אלא, שלאור נסיבותיו המיוחדות של מקרה זה ונסיבותיו האישיות של העורר, הגעתי לכלל מסקנה כי יש לחרוג מהכלל ולאפשר לעורר להשתלב בקהילה הטיפולית. מסקנתי זו מבוססת הן על ההמלצה החד משמעית של שירות המבחן והן על הציפייה שנוצרה אצל העורר לאחר שבית משפט השלום אפשר לו לצאת ולהתראיין בשני מוסדות טיפוליים שונים..."

נוכח גילו של המשיב, היעדר עבר פלילי משמעותי, ובעיקר לנוכח העובדה כי המשיב נשלח על ידי בית משפט קמא לראיון בקהילה הטיפולית ונוצרה אצלו ציפייה לשחרור לחלופה במידה ויתקבל על ידה, אין מנוס מדחיית הערר.

13. יש לקוות כי שחרור המשיב לקהילה הטיפולית יביא עימו תחילה של תהליך שיקום פסי ונפשי לו הוא זקוק.

14. כיוון שהמועד שקבע בית משפט השלום להעברה לקהילה חלף בינתיים,

יודיע שירות המבחן לבית משפט השלום, בהקדם האפשרי, מתי ניתן יהיה לבצע את ההעברה.

בכפוף לכך, הערר נדחה.

ניתנה היום, ט' אלול תשע"ד, 04 ספטמבר 2014, במעמד הצדדים.

חתימה